

PROGRAM SZKOŁY PROMUJĄCEJ ZDROWIE NA LATA 2012 - 2015

**Szkoła Podstawowa nr 8
im. Adama Mickiewicza
w Dąbrowie Górniczej**

**w ramach projektu Śląskiej Sieci Szkół Promujących
Zdrowie**

Autorzy: Szkolny zespół ds. promocji zdrowia

Dąbrowa Górnicza , wrzesień 2012 r.

SPIS TREŚCI

I . Wstęp	3
II. Ogólne założenia programu	5
III. Cele kształcenia	8
V. Materiał nauczania.....	10
VI. Procedury osiągania celów	15
VII. Opis założonych osiągnięć ucznia	16
VIII. Ewaluacja podejmowanych działań	17

WSTĘP

Szkoła Podstawowa nr 8 im. Adama Mickiewicza znajduje się w centrum osiedla mieszkaniowego w spokojnej dzielnicy Dąbrowy Górniczej. W placówce pracuje obecnie 34 nauczycieli. Do szkoły uczęszcza 311 uczniów, w tym 168 - to uczniowie klas I – III.

Od wielu lat w szkole prowadzi się liczne działania w zakresie edukacji prozdrowotnej. Głównym naszym celem jest kształtowanie wśród społeczności szkolnej zachowań sprzyjających zdrowiu i promujących zdrowy styl życia. Szkoła co roku przygotowuje dla swoich wychowanków bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych (przedmiotowych, sportowych, artystycznych) gdzie dzieci mogą spędzać wolny czas i rozwijać swoje zainteresowania.

Nauczyciele szkoły stanowią wykwalifikowaną i systematycznie doksztalającą się kadrę, poszukującą efektywnych rozwiązań w pracy dydaktyczno – wychowawczej. Priorytetem wychowawczym szkoły jest wspieranie wszechstronnego rozwoju dziecka oraz zapewnienie poczucia bezpieczeństwa.

Szkoła aktywnie działa na rzecz upowszechniania kultury regionu, aktywności sportowej i edukacji europejskiej. Zdobywa wielu sojuszników w realizacji swoich zadań. Umiejętnie organizuje współpracę z rodzicami i przedstawicielami środowiska lokalnego.

W szkole zagadnienia promocji zdrowia realizowane są w ramach realizacji zadań ujętych w: Programie Szkoły Promującej Zdrowie, Szkolnym Programie Profilaktyki, Szkolnym Programie Wychowawczym oraz ścieżki prozdrowotnej.

Baza szkoły:

1. Baza sportowa:
 - sala gimnastyczna,
 - sala rekreacyjna.
2. Świetlica z osobną jadalnią.
3. 12 sal lekcyjnych.
4. 2 pracownie informatyczne:
 - dla klas I – III,
 - dla klas IV – VI.
5. Biblioteka.
6. Gabinet pedagoga.
7. Gabinet higienistki szkolnej.

W roku szkolnym 2005/2006 szkoła przystąpiła do projektu Śląskiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie, uzyskując certyfikat Śląskiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie na lata 2006 –2008, i ponownie certyfikat 2. stopnia Śląskiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie na lata 2009 – 2012. W dniu 4 listopada 2011 r. szkoła otrzymała z rąk Pani Katarzyny Hall Minister Edukacji Narodowej Krajowy Certyfikat Szkoła Promująca Zdrowie. Uroczystość ta odbyła się w Warszawie w Ministerstwie Edukacji Narodowej

Promocja zdrowia to proces umożliwiający ludziom zwiększenie kontroli nad swoim zdrowiem i doskonalenie swego zdrowia. Znaczący wpływ na zdrowie mają zmiany stylu życia, pracy, nauki, sposobu spędzania wolnego czasu. Praca i wypoczynek powinny być dla ludzi źródłem zdrowia.

W promocji zdrowia za podstawowe sprawy należy uznać troskę o siebie i innych.

OGÓLNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Program oparty został na założeniach i celach edukacji prozdrowotnej zawartych w :

- Podstawie programowej kształcenia ogólnego w szkole podstawowej,
- Narodowym Programie Zdrowia,
- Programie krajowej Sieci Szkół Promujących Zdrowie,
- Projekcie Śląskiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie,
- Szkolnym Programie Wychowawczym Szkoły Podstawowej nr 8 w Dąbrowie Górniczej
- Szkolnym Programie Profilaktyki Szkoły Podstawowej nr 8 w Dąbrowie Górniczej,
- Raporcie z autoewaluacji mierzonej stopniem spełnienia standardów szkoły promującej zdrowie za lata 2005-2010,
- Sprawozdaniach z realizacji Programu Szkoły Promującej Zdrowie w latach 2009- 2012,
- Raporcie z ewaluacji wewnętrznej szkoły przeprowadzonej w roku szkolnym 2011/2012 w obszarze *Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły oraz innej działalności statutowej w zakresie wymagania respektowane są normy społeczne*

Wewnątrzszkolne badania jakości pracy szkoły w roku szkolnym 2011/2012 w obszarze *efektów pracy wychowawczej, opiekuńczej i profilaktycznej, oraz innej działalności statutowej w zakresie wymagania respektowane są normy społeczne* pozwoliły na określenie słabych i mocnych stron szkoły, co umożliwi dalsze planowanie pracy szkoły oraz podejmowanie uzasadnionych działań, w tym również promujących zdrowie.

Mocne i słabe strony szkoły:

Mocne strony:

- Większość uczniów zna i respektuje obowiązujące w szkole normy społeczne.
- Działania wychowawcze nauczycieli opierają się na systematycznym zapoznawaniu uczniów z zapisami prawa wewnątrzszkolnego, dotyczącymi norm społecznych.
- Uczniowie prawidłowo reagują na niewłaściwe zachowania rówieśników.
- W opinii uczniów i rodziców szkoła postrzegana jest jako bezpieczne miejsce pracy i nauki.

Słabe strony:

- Wśród uczniów przejawiają się zachowania o charakterze agresji słownej.
- Niski poziom kultury osobistej części uczniów zakłóca relacje wśród społeczności szkolnej.

Zawarte w powyższych materiałach informacje pozwoliły na sformułowanie następujących wniosków do pracy:

- a. Kształcenie postaw prospołecznych i umiejętność asertywnych zachowań.
- b. Współpraca z rodzicami, ze środowiskiem lokalnym.
- c. Kształcenie umiejętności społecznych.
- d. Dbanie o środowisko przyrodnicze.
- e. Tworzenie przyzwyczajęń przez aktywne uczestnictwo w programach, projektach edukacyjnych, kampaniach, konkursach, turniejach.
- f. Dostarczenie informacji o wpływie zanieczyszczeń środowiska na organizm człowieka.
- g. Dbanie o bezpieczeństwo uczniów.
- h. Profilaktyka zagrożeń.

- i. Zintensyfikowanie działań wychowawczych mających na celu eliminowanie negatywnych zachowań. Zwrócenie uwagi na zachowanie uczniów podczas przerw.
- j. Monitorowanie istniejącego stanu rzeczy.
- k. Weryfikacja metod i form wykorzystywanych podczas realizacji zadań.

W związku z powyższym, program w swoim zakresie obejmie następujące obszary:

- **Kultura osobista naszą wizytówką. Rok szkolny 2012/2013**
- **Aktywne działania na rzecz przyrody. Rok szkolny 2013/2014**
- **Bezpieczeństwo uczniów. Profilaktyka zagrożeń.
Rok szkolny 2014/2015**

Program Szkoły Promującej Zdrowie realizowany będzie na wszystkich poziomach edukacyjnych, w procesie dydaktyczno – wychowawczym przez całą społeczność szkolną: uczniów, pracowników szkoły , rodziców.

CELE KSZTAŁCENIA I WYCHOWANIA

Cele ogólne:

1. Kształtowanie umiejętności zdrowego stylu życia oraz podejmowanie działań na rzecz zdrowia własnego i innych.
2. Pogłębianie wiedzy o zdrowiu i czynnikach je warunkujących.
3. Zrozumienie i akceptacja koncepcji szkoły promującej zdrowie.
4. Kształtowanie umiejętności komunikowania się i przeciwdziałania agresji.
5. Współdziałanie szkoły z rodzicami i społecznością lokalną na rzecz zdrowia.

Szczegółowe cele kształcenia i wychowania:

1. Zapewnienie sprzyjającego zdrowiu środowiska fizyczne pracy i nauki .
2. Kształtowanie u uczniów i pracowników szkoły poczucie odpowiedzialności za zdrowie, u każdej osoby, w rodzinie i w społeczności lokalnej,
3. Zachęcanie do zdrowego życia oraz stworzenie uczniom i pracownikom realnych i atrakcyjnych możliwości dokonywania zdrowych wyborów.
4. Umożliwienie uczniom rozwoju ich potencjału fizycznego, psychicznego i społecznego oraz wzmocnienie poczucie własnej wartości.
5. Włączenie edukacji zdrowotnej uczniów do programu nauczania szkoły.
6. Podnoszenie kompetencji zawodowych nauczycieli.
7. Kształtowanie dobrych relacji między: pracownikami i uczniami, samymi uczniami, szkołą i rodzicami oraz społecznością lokalną.
8. Wykorzystywanie wszelkich dostępnych środków w społeczności lokalnej dla wspierania działań w zakresie promocji zdrowia.
9. Planowanie wszechstronnej edukacji prozdrowotnej z zastosowaniem metod aktywizujących.

10. Podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców oraz pozyskiwanie ich jako sojuszników w prowadzonych działaniach wychowawczych i profilaktycznych.
11. Wyposażanie uczniów w wiedzę i umiejętności, niezbędne do podejmowania wyborów dla poprawy własnego zdrowia, zdrowia w rodzinie oraz poprawy i ochrony środowiska przyrodniczego.
12. Propagowanie idei Szkoły Promującej Zdrowie wśród uczniów, nauczycieli, i rodziców.

MATERIAŁ NAUCZANIA

Omówienie założeń dydaktycznych i wychowawczych programu w oparciu o wybrane obszary działań:

Moduł /Obszar	Treści/ Zadania	Procedury osiągnięcia celów	Oczekiwane efekty
<p>Zrozumienie i akceptacja koncepcji szkoły promującej zdrowie.</p>	<p>1. Propagowanie idei szkoły promującej zdrowie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie społeczności szkolnej z wynikami raportów z ewaluacji programu szkoły promującej zdrowie. - Opracowywanie broszur , informatorów szkoły promującej zdrowie. - Udział nauczycieli w szkoleniach organizowanych przez Koordynatora Wojewódzkiego Śląskiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie. - Współpraca ze szkołami należącymi do Krajowej Sieci Szkół Promujących Zdrowie - Organizowanie spotkań dla społeczności szkolnej w zakresie promocji zdrowia 	<p>Uczniowie znają koncepcję, zadania efekty pracy szkoły promującej zdrowie.</p> <p>Społeczność szkolna zna i akceptuje koncepcje szkoły promującej zdrowie. Społeczność szkolna pogłębia swoją wiedzę w zakresie szkoły promującej zdrowie.</p> <p>Szkoła współpracuje ze społecznością lokalną.</p>
<p>Promocja zdrowia poprzez realizację działań</p>	<p>1. Zapobieganie nałogom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Udział uczniów w ogólnopolskich programach , kampaniach: 	<p>Uczniowie wiedzą, jakie są zdrowotne konsekwencje stosowania używek.</p>

<p>profilaktycznych.</p>	<p>2. Profilaktyka zdrowia</p>	<p>* „Zachowaj trzeźwy umysł”, * Trzymaj formę, * Nie pal przy mnie proszę, * Znajdź właściwe rozwiązanie, - Uczestnictwo uczniów w teatrzykach profilaktycznych organizowanych na terenie szkoły i poza szkołą. - Organizowanie spotkań profilaktycznych z zaproszonymi gośćmi: pracownikiem policji, pracownikiem poradni psychologiczno – pedagogicznej. -Udział uczniów w szkolnych i pozaszkolnych konkursach .</p> <p>- Udział uczniów w programach promujących zdrowy styl życia: * „Szkolny program fluoryzacji zębów” * „Śnieżnobiały uśmiech”, * „Serce na start”, * „Ratujemy i uczymy ratować”,</p> <p>* „Szlanka mleka”,</p>	<p>Uczniowie prezentują postawę asertywną odnośnie stosowania używek.</p> <p>Uczniowie aktywnie uczestniczą i osiągają sukcesy w konkursach.</p> <p>Uczniowie dbają o higienę jamy ustnej.</p> <p>Uczniowie potrafią odpowiednio zachować się podczas wypadków i w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu.</p> <p>Uczniowie znają</p>
---------------------------------	--------------------------------	---	---

Kultura osobista naszą wizytówką	1. Wygląd zewnętrzny wyrazem kultury osobistej człowieka do otoczenia.	*, „Owoce w szkole”. - Prowadzenie klasowych kącików czystości. - Wspólne spożywanie przez uczniów klas I – III drugiego śniadania w szkole. - Udział uczniów w zajęciach profilaktyczno – wychowawczych, projektach i konkursach szkolnych - Spotkania ze specjalistami poradni pedagogiczno – psychologicznej.	zasady prawidłowego żywienia. Uczniowie posiadają nawyk mycia rąk przed i po posiłku. Uczniowie systematycznie spożywają w szkole drugie śniadanie. Uczeń potrafi dostosować strój do okazji i warunków atmosferycznych. Uczeń dba o higienę osobistą.
	2. Wpływ hałasu na zdrowie i pracę człowieka.	- Pomiar natężenia hałasu w różnych miejscach szkoły. - Udział uczniów w: projektach edukacyjnych, zajęciach wychowawczych, konkursach szkolnych, debatach szkolnych i pozaszkolnych, pogadankach.	Uczniowie znają niekorzystny wpływ hałasu na zdrowie i pracę człowieka. Zwracają uwagę na nadmierny hałas w życiu codziennym i starają się go zmniejszyć.
	3. Reguły i zasady obowiązujące w relacjach międzyludzkich.	- Udział uczniów w zajęciach wychowawczych, debatach pogadankach, spotkaniach z	Uczniowie wiedzą, do kogo zwrócić się w przypadku problemów szkolnych. Uczniowie dostrzegają

Aktywne działania na rzecz przyrody	1. Dbałość o środowisko przyrodnicze.	<p>pedagogiem szkolnym, pracownikami PPP.</p> <p>- Udział uczniów w: pogadankach , konkursach , zajęciach warsztatowych, wycieczkach, spotkaniach klasowych</p> <p>Uczniowie uczestniczą w programach, projektach dotyczących ochrony środowiska.</p>	<p>niewłaściwe zachowania się w relacjach: uczeń-uczeń, uczeń – nauczyciel. Uczniowie stosują w życiu codziennym zasady savoir- vivru.</p> <p>Uczniowie dokonują właściwych wyborów chroniących środowisko.</p>
	2. Udział w ogólnopolskich akcjach ekologicznych.	<p>- Udział uczniów w ogólnopolskich akcjach ekologicznych: *Sprzątanie Świata, *Światowy Dzień Wody, *Dzień Ziemi, *Światowy Dzień Ochrony Środowiska</p> <p>- Udział uczniów w: wycieczkach środowiskowych, konkursach pozaszkolnych.</p>	<p>Uczniowie aktywnie uczestniczą w akcjach ekologicznych organizowanych na terenie szkoły.</p> <p>Uczniowie wykazują proekologiczny styl życia.</p>
	3. Współpraca z instytucjami wspierającymi ochronę środowiska.	<p>- Współpraca z instytucjami: *Pałac Młodzieży w Katowicach, *Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego *Oczyszczalnia Ścieków w Dąbrowie Górniczej,</p>	<p>Uczniowie biorą udział w zajęciach pozaszkolnych, warsztatach, happeningach ekologicznych</p>

Bezpieczeństwo uczniów. Profilaktyka zagrożeń.	1. Bezpieczeństwo dzieci w mediach.	*Fundacja Ziemia i My -Udział uczniów w: pogadankach , zajęciach wychowawczych z pedagogiem szkolnym lub pracownikiem P.P.P.,	Uczniowie wiedzą jakie zagrożenia mogą spotkać ich w Internecie
	2. Radzenie sobie w trudnych sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu.	- Organizowanie spotkań profilaktycznych z zaproszonymi gośćmi: pracownikiem policji, sanepidu, straży pożarnej. -Udział uczniów w zajęciach profilaktycznych pt. „Jak zachować się w nietypowych sytuacjach?” -Udział uczniów w szkolnych i pozaszkolnych konkursach, projektach, kampaniach profilaktycznych.	Uczniowie znają przyczyny i skutki katastrof, kataklizmów. Uczniowie wiedzą, jak zachować się w sytuacjach niebezpiecznych.
	3. Umiejętność niesienia pomocy innym.	Udział społeczności szkolnej w szkoleniach w zakresie udzielania pierwszej pomocy. - Wydawanie broszur, informatorów w zakresie udzielania pierwszej pomocy.	Uczniowie potrafią udzielać pierwszej pomocy.

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW

Założone cele i działania edukacyjne zostaną osiągnięte poprzez:

- Prowadzenie zajęć z zakresu promocji zdrowia metodami aktywizującymi.
- Zainteresowanie i zaciekawienie uczniów zagadnieniami związanymi z dbaniem o zdrowie własne i współpraca z dorosłymi w tym zakresie.
- Rozmowy prowadzone na lekcjach wychowawczych.
- Organizacja spotkań dzieci z pielęgniarką szkolną.
- Wycieczki tematyczne połączone z wykorzystaniem przez uczniów zaplanowanych działań prozdrowotnych.
- Organizacja spotkań z zaproszonymi gośćmi np. pracownikami SANEPIDU, lekarzem, policjantem , strażakiem itd.
- Projektowanie i prezentowanie wytworów plastycznych na wystawach szkolnych.
- Prezentację filmów tematycznych.
- Apele szkolne, akademie, spotkania z rodzicami, pracownikami szkoły.
- Gazetki szkolne, ulotki, foldery, broszury, projekty edukacyjne.
- Udział w programach, projektach edukacyjnych , kampaniach konkursach, warsztatach, zawodach sportowych.

Szczegółowe procedury osiągnięcia celów zostały przedstawione w materiale nauczania.

OPIS ZAŁOŻONYCH OSIĄGNIĘĆ

1. Narzędzia pomiaru służące osiągnięciu celów:
 - obserwacje,
 - ankiety,
 - formularze,
 - analiza prac uczniów,
 - wywiady.

2. Sposoby dokumentowania:
 - zapisy obserwacji ewaluacyjnej,
 - wyniki ankiet,
 - wyniki wywiadów,
 - prace uczniów.

3. Zakładane wyniki ewaluacji:
 - Poprawa stylu życia całej społeczności szkolnej.
 - Wzrost wiedzy, umiejętności i działań na rzecz własnego zdrowia.
 - Zapewnienie uczniom coraz ciekawszych form spędzania czasu wolnego.
 - Wypracowanie przyjaznej atmosfery w szkole.
 - Wzrost współpracy rodziców ze szkołą.
 - Poprawa bezpieczeństwa w szkole.
 - Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców.
 - Podniesienie kwalifikacji nauczycieli.
 - Zapewnienie uczniom, nauczycielom optymalnych warunków pracy.

EWALUACJA PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ

Corocznie w maju dokonywana będzie ewaluacja programu „Szkoły promującej zdrowie” mająca na celu wyłonienie mocnych stron oraz obszarów wymagających poprawy.

Informacje niezbędne do ewaluacji pozyskiwane będą poprzez:

- Obserwacje uczniów w różnych sytuacjach.
- Rozmowy i wywiady z uczniami, rodzicami i pracownikami szkoły.
- Wymianę uwag, spostrzeżeń i własnych doświadczeń podczas spotkań szkolnego zespołu wychowawczego, zespołu ds. promocji zdrowia,.
- Ankiety.
- Analizę dokumentów szkolnych.
- Sprawozdania z realizacji rocznych planów pracy szkoły promującej zdrowie.

Ewaluacja posłuży do opracowania pisemnych sprawozdań z realizacji programu. Z ich wynikami zapoznana zostanie cała społeczność szkolna oraz koordynator Śląskiej Sieci Szkół Promujących.

Wyniki raportu zostaną uwzględnione przy opracowywaniu nowego rocznego planu pracy szkoły promującej zdrowie.

Podczas realizacji programu wskazane jest prowadzenie przez nauczycieli obserwacji uczniów oraz gromadzenie materiałów, które zostały wykorzystane do realizacji treści zadań promujących zdrowy styl życia.